Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►B

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 44/2001,

22. detsember 2000,

kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades

(EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1496/2002, 21. august 2002	L 225	13	22.8.2002
►M2	Komisjoni määrus (EÜ) nr 1937/2004, 9. november 2004	L 334	3	10.11.2004
►M3	Komisjoni määrus (EÜ) nr 2245/2004, 27. detsember 2004	L 381	10	28.12.2004
►M4	Nõukogu Määrus (EÜ) nr 1791/2006, 20. november 2006	L 363	1	20.12.2006
►M5	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1103/2008, 22. oktoober 2008	L 304	80	14.11.2008
►M6	Komisjoni määrus (EÜ) nr 280/2009, 6. aprill 2009	L 93	13	7.4.2009
►M7	Komisjoni määrus (EL) nr 416/2010, 12. mai 2010	L 119	7	13.5.2010
►M8	Komisjoni määrus (EL) nr 156/2012, 22. veebruar 2012	L 50	3	23.2.2012
►M9	Nõukogu määrus (EL) nr 517/2013, 13. mai 2013	L 158	1	10.6.2013
►M10	Komisjoni määrus (EL) nr 566/2013, 18. juuni 2013	L 167	29	19.6.2013
►M11	Komisjoni määrus (EL) 2015/263, 16. jaanuar 2015	L 45	2	19.2.2015

Muudetud:

►A1	Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 236	33	23.9.2003

▼B

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 44/2001,

22. detsember 2000,

kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 61 punkti c ja artikli 67 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ([2])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Ühendus on seadnud eesmärgiks säilitada ning arendada vabadusel, turvalisusel ja õiglusel rajanevat piirkonda, kus on tagatud isikute vaba liikumine. Sellise piirkonna järkjärguliseks loomiseks peaks ühendus muu hulgas võtma siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud meetmed seoses õigusalase koostööga tsiviilasjades.

(2) Teatavad erinevused kohtualluvust ja kohtuotsuse täitmist käsitlevates siseriiklikes eeskirjades takistavad siseturu häireteta toimimist. Olulised on sätted, millega ühtlustataks eeskirjad kohtualluvuse konflikti kohta tsiviil- ja kaubandusasjades ning lihtsustataks vorminõudeid, et käesoleva määrusega seotud liikmesriikide kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine oleks kiire ja lihtne.

(3) See küsimus kuulub õigusalase koostöö valdkonda tsiviilasjades asutamislepingu artikli 65 tähenduses.

(4) Asutamislepingu artiklis 5 ettenähtud subsidiaarsus- ja proportsionaalsuspõhimõtte kohaselt ei suuda liikmesriigid käesoleva määruse eesmärke täielikult saavutada ning seetõttu võib neid paremini saavutada ühenduse tasandil. Käesolev määrus esitab vaid miinimumnõuded ega reguleeri rohkem, kui on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks.

([1]) EÜT C 376, 28.12.1999, lk 1.
([2]) Arvamus on esitatud 21. septembril 2000. (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).
([3]) EÜT C 117, 26.4.2000, lk 6.

▼B

(5) 27. septembril 1968 sõlmisid liikmesriigid asutamislepingu artikli 293 neljanda taande alusel Brüsseli konventsiooni kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades, mida on muudetud konventsioonidega uute liikmesriikide ühinemisel kõnealuse konventsiooniga (edaspidi „Brüsseli konventsioon"). ([1])16. septembril 1988 sõlmisid liikmesriigid ja EFTA riigid Lugano konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades, mis on 1968. aasta Brüsseli konventsiooni paralleelkonventsioon. Nimetatud konventsioonid on läbi vaadatud ning komisjon on läbivaadatud tekstide sisu heaks kiitnud. Tuleks tagada kõnealuse läbivaatamise tulemuste järjepidevus.

(6) Selleks et saavutada tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste vaba liikumine, on vajalik ja asjakohane, et kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise eeskirju reguleeritaks ühenduse õigusaktiga, mis on siduv ja vahetult kohaldatav.

(7) Käesoleva määruse reguleerimisala peab hõlmama kõiki peamisi tsiviil- ja kaubandusasju peale teatavate selgelt määratletud asjade.

(8) Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvatel menetlustel peab olema side nende liikmesriikide territooriumidega, kelle jaoks käesolev määrus on siduv. Lisaks sellele peaksid kohtualluvuse ühiseeskirjad kehtima siis, kui kostja alaline elukoht on ühes kõnealustest liikmesriikidest.

(9) Kostja suhtes, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kohaldatakse tavaliselt kohtuasja algatamise liikmesriigi territooriumil kehtivaid siseriiklikke kohtualluvust käsitlevaid eeskirju ning kostja suhtes, kes elab liikmesriigis, kelle jaoks käesolev määrus ei ole siduv, kohaldatakse Brüsseli konventsiooni.

(10) Kohtuotsuste vaba liikumise eesmärgil tunnustatakse ja täidetakse käesoleva määrusega seotud liikmesriigis tehtud kohtuotsuseid teistes käesoleva määrusega seotud liikmesriikides ka siis, kui võlgniku alaline elukoht on kolmandas riigis.

(11) Kohtualluvuse eeskirjad peavad olema hästi etteaimatavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga ning seepärast peab kohtualluvus alati olemas olema, välja arvatud teatavatel täpselt määratletud juhtudel, kui kohtuvaidluse sisu või osapoolte autonoomia eeldab teistsugust seotust. Selleks et ühiseeskirjad oleksid läbipaistvamad ja et vältida kohtualluvuse konflikte, peab juriidilise isiku alaline asukoht olema autonoomselt määratletud.

([1]) EÜT L 299, 31.12.1972, lk 32.
EÜT L 304, 30.10.1978, lk 1.
EÜT L 388, 31.12.1982, lk 1.
EÜT L 285, 3.10.1989, lk 1.
EÜT C 15, 15.1.1997, lk 1.
Konsolideeritud tekst EÜT C 27, 26.1.1998, lk 1.

▼B

(12) Lisaks kostja alalisele elukohale peaks kohtualluvusel olema ka muid aluseid, mis toetuksid tihedale seosele kohtu ja menetluse vahel või aitaksid kaasa tõrgeteta õigusemõistmisele.

(13) Kindlustus-, tarbija- ja töölepingute puhul tuleks nõrgemat poolt kaitsta soodsamate kohtualluvuse eeskirjadega kui üldised eeskirjad.

(14) Kui tegemist ei ole kindlustus-, tarbija- või töölepinguga, mille puhul on pädeva kohtu kindlaksmääramisel lubatud vaid piiratud autonoomia, tuleb austada lepingupoolte autonoomiat, võttes arvesse käesoleva määrusega ette nähtud ainupädevuse aluseid.

(15) Harmoonilise kohtumõistmise huvides tuleb samaaegsete menetluste võimalust võimalikult vähendada ja tagada, et kahes liikmesriigis ei tehta vastuolulisi kohtuotsuseid. Pooleliolevate kohtuasjade ja nendega seotud kaebuste lahendamiseks ning selleks et ennetada probleeme, mis tulenevad siseriiklikest erinevustest seoses ajaga, mille korral saab kohtuasja pidada pooleliolevaks, peab olema selge ja tõhus süsteem. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleb see aeg autonoomselt kindlaks määrata.

(16) Tulenevalt vastastikusest usaldusest õigusemõistmisse ühenduses tunnustatakse liikmesriikide kohtuotsuseid automaatselt ilma täiendavate menetlusteta, välja arvatud juhul, kui vaidluse aluseks on kohtuotsuse tunnustamine.

(17) Sama vastastikuse usalduse põhimõtte tõttu peab olema kord, millega ühe liikmesriigi kohtuotsus teises liikmesriigis jõustatakse, tulemuslik ja kiire. Selleks tuleks deklaratsioon kohtuotsuse jõustatavuse kohta tegelikult välja anda automaatselt pärast esitatud dokumentide formaalset kontrollimist, ilma et kohus saaks omal algatusel esitada käesoleva määruse kohaseid jõustamata jätmise põhjusi.

(18) Kaitseõiguse austamine tähendab siiski, et kostjal peab olema võimalus esitada võistleva menetluse raames apellatsioonkaebus täidetava kuulutamise vastu, kui tema arvates on olemas mõni põhjus täitmata jätmiseks. Apellatsioonimenetlust peab saama kasutada ka nõude esitaja, kui tema avaldus täidetavaks kuulutamise kohta on tagasi lükatud.

(19) Tuleks tagada Brüsseli konventsiooni ja käesoleva määruse vaheline järjepidevus ning selleks tuleks ette näha üleminekusätted. Järjepidevust on vaja ka Euroopa Ühenduste Kohtu tõlgendustes Brüsseli konventsiooni kohta ning 1971. aasta protokolli ([1]) tuleks kohaldada ka kohtuasjade suhtes, mille menetlus on käesoleva määruse jõustumise ajal pooleli.

([1]) EÜT L 204, 2.8.1975, lk 28.
EÜT L 304, 30.10.1978, lk 1
EÜT L 388, 31.12.1982, lk 1.
EÜT L 285, 3.10.1989, lk 1.
EÜT C 15, 15.1.1997, lk 1.
Konsolideeritud tekst EÜT C 27, 26.1.1998, lk 28.

▼B

(20) Ühendkuningriik ja Iirimaa on Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt teatanud soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ning kohaldamisel.

(21) Taani ei osale Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt käesoleva määruse vastuvõtmisel ning seepärast ei ole see tema suhtes ka siduv ega kohaldatav.

(22) Brüsseli konventsioon jääb Taani ja käesoleva määrusega seotud liikmesriikide omavahelistes suhetes kehtima ning seepärast kohaldatakse Taani ja käesoleva määrusega seotud liikmesriikide suhtes ka edaspidi nii konventsiooni kui ka 1971. aasta protokolli.

(23) Brüsseli konventsiooni kohaldamine jätkub nende liikmesriikide territooriumidel, mis kuuluvad kõnealuse konventsiooni territoriaalsesse kohaldamisalasse, kuid mis jäävad käesoleva määruse kohaldamisalast välja vastavalt asutamislepingu artiklile 299.

(24) Lisaks sellele ei tohiks käesolev määrus järjepidevuse huvides mõjutada konkreetsetes ühenduse dokumentides sisalduvaid eeskirju, mis reguleerivad kohtualluvust ja kohtuotsuste tunnustamist.

(25) Austus liikmesriikide rahvusvaheliste kohustuste vastu tähendab seda, et käesolev määrus ei tohiks mõjutada konkreetseid küsimusi käsitlevaid konventsioone, mille osalised liikmesriigid on.

(26) Käesoleva määruse põhieeskirjad peaksid olema piisavalt paindlikud, et võtta arvesse teatavate liikmesriikide konkreetseid menetluseeskirju. Seepärast peaks käesolev määrus sisaldama ka Brüsseli konventsiooni lisaprotokolli teatavaid sätteid.

(27) Harmoonilise ülemineku võimaldamiseks teatavates valdkondades, mida on käsitletud Brüsseli konventsiooni lisaprotokolli erisätetes, nähakse käesoleva määrusega üleminekuajaks ette sätted, milles võetakse arvesse konkreetset olukorda teatavates liikmesriikides.

(28) Hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist esitab komisjon aruande selle kohaldamise kohta ja teeb vajaduse korral muutmisettepanekud.

(29) Komisjon peab kohandama I–IV lisa, milles käsitletakse liikmesriikide kohtualluvuse eeskirju, kohtuid või pädevaid asutusi ja apellatsioonimenetlusi asjaomase liikmesriigi edastatud muudatuste alusel; V ja VI lisa muudatused tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, ([1])

([1]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISALA

Artikkel 1

1. Käesolevat määrust kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusasjade suhtes igat liiki kohtutes. Eelkõige ei kohaldata seda maksu-, tolli- ja haldusasjade suhtes.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata:

a) füüsiliste isikute õigus- ja teovõime, abielusuhtest tulenevate varaliste õiguste, testamentide ja pärimise suhtes;

b) pankrotimenetluste, maksejõuetute äriühingute või teiste juriidiliste isikute likvideerimismenetluste, kohtumenetluse, kompromissi tegemise ja muude selliste menetluste suhtes;

c) sotsiaalkindlustuse suhtes;

d) vahekohtute suhtes.

3. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab mõiste „liikmesriik” kõiki liikmesriike peale Taani.

II PEATÜKK

KOHTUALLUVUS

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 2

1. Käesoleva määruse kohaselt kaevatakse isikud, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, selle liikmesriigi kohtutesse nende kodakondsusest hoolimata.

2. Isikute suhtes, kes ei ole selle liikmesriigi kodanikud, kus on nende alaline elukoht, kohaldatakse selle riigi kodanike kohta kehtivaid kohtualluvuse eeskirju.

Artikkel 3

1. Isikuid, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, saab teise liikmesriigi kohtusse kaevata üksnes käesoleva peatüki 2.–7. jaos sätestatud korras.

2. Nende vastu ei saa eelkõige kohaldada I lisas sätestatud siseriikliku kohtualluvuse eeskirju.

Artikkel 4

1. Kui kostja alaline elukoht ei ole liikmesriigis, tehakse iga liikmesriigi kohtute pädevus kooskõlas artiklitega 22 ja 23 kindlaks selle liikmesriigi seaduste kohaselt.

▼B

2. Sellise kostja suhtes võib iga isik, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, oma kodakondsusest olenemata juhinduda selle riigi kohtualluvuse eeskirjadest, eelkõige I lisas nimetatud eeskirjadest samal viisil kui selle riigi kodanikud.

2. jagu

Kohtualluvus erandjuhtudel

Artikkel 5

Isiku, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib teises liikmesriigis kaevata:

1. a) lepingutega seotud asjades selle paiga kohtusse, kus tuli täita asjaomane kohustus;

   b) kui ei ole kokku lepitud teisiti, käsitatakse käesoleva sätte kohaldamisel asjaomase kohustuse täitmise kohana:

      — müügi puhul kohta liikmesriigis, kus lepingu kohaselt kaubad üle anti või kus need oleks tulnud üle anda,

      — teenuste osutamise puhul kohta liikmesriigis, kus lepingu kohaselt teenuseid osutati või kus neid oleks tulnud osutada;

   c) kui ei kohaldata punkti b, kohaldatakse punkti a;

2. ülalpidamiskohustusega seotud asjade puhul selle paiga kohtusse, kus on ülalpeetava alaline või peamine elukoht, või kui asi kaasneb perekonnaseisuga seotud menetlusega, kohtusse, mis on kohalike seaduste kohaselt pädev seda asja menetlema, välja arvatud juhul, kui kohtualluvuse aluseks on üksnes ühe poole kodakondsus;

3. lepinguvälise kahju puhul selle paiga kohtusse, kus kahjustav sündmus on toimunud või võib toimuda;

4. kahjutasu või hüvitisega seotud tsiviilnõude puhul, mille aluseks on kriminaalkorras menetletav tegu, sellesse kohtusse, kus menetletakse kriminaalasja, kui see kohus on tema suhtes kehtiva seaduse kohaselt pädev tsiviilasjades;

5. filiaali, esinduse või muu asutuse tegevusest tuleneva vaidluse puhul selle paiga kohtusse, kus filiaal, esindus või muu üksus asub;

6. kui isik on seaduse alusel või kirjaliku dokumendiga või kirjalikult kinnitatud suulise kokkuleppega moodustatud usaldusühingu asutaja, usaldusosanik või kasusaaja, selle liikmesriigi kohtusse, kus on usaldusühingu asukoht;

▼B

7. kui vaidlus on seotud nõudega maksta tasu veose või lasti päästmise eest, selle paiga kohtusse, kus asjaomane veos või last:

   a) on tasumise tagamiseks arestitud või

   b) oleks võidud arestida, kuid on antud kautsjon või muu tagatis,

   tingimusel, et käesolevat sätet kohaldatakse üksnes juhul, kui väidetakse, et kostjal on veose või lasti suhtes õigusi või et tal olid sellised õigused päästmise ajal.

Artikkel 6

Isiku, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib kaevata ka:

1. juhul kui kostjaid on mitu, selle paiga kohtusse, kus on neist ühe alaline elukoht, tingimusel, et nõuded on sedavõrd tihedalt seotud, et eri menetlustest tulenevate vastuoluliste otsuste ohu vältimiseks oleks soovitav neid menetleda ning otsuseid teha üheskoos;

2. kui tegemist on kolmanda osalisega tagatise realiseerimise või muu kolmandate isikutega seotud menetluse puhul, kohtusse, kus menetletakse põhihagi, välja arvatud juhul, kui see on esitatud üksnes selleks, et viia isik välja selle kohtu alluvusest, kes oleks tema asjas pädev;

3. vastuhagi puhul, mille aluseks on sama leping või samad asja-olud, mis põhihagi puhul, põhihagi menetlevasse kohtusse;

4. lepinguga seotud asjade puhul, mille osas on menetlus võimalik ühendada sama kostja vastu kinnisvaraga seotud *in rem* osas algatatud menetlusega, selle liikmesriigi kohtusse, kus kinnisvara asub.

Artikkel 7

Kui liikmesriigi kohus on käesoleva määruse kohaselt pädev asjades, mis seonduvad laeva kasutamisest või ekspluateerimisest tuleneva vastutusega, on see kohus või mõni asjaomase liikmesriigi siseriiklike õigusaktide alusel selleks määratud teine kohus pädev ka vastutuse piiramise nõuete puhul.

3. jagu

Kohtualluvus kindlustusasjade puhul

Artikkel 8

Kindlustusega seotud küsimuste puhul tehakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao kohaselt, ilma et see mõjutaks artikli 4 ja artikli 5 punkti 5 kohaldamist.

▼B

Artikkel 9

1. Kindlustusandja, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib kaevata kas:

a) selle liikmesriigi kohtusse, kus on tema alaline elukoht, või

b) kui tegemist on kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku esitatud kaebusega, teises liikmesriigis hageja alalise elukoha kohtusse,

c) kui tegemist on kaaskindlustusandjaga, siis selle liikmesriigi kohtusse, kus on algatatud menetlus peakindlustusandja vastu.

2. Kindlustusandjat, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kuid kellel on ühes liikmesriigis filiaal, esindus või muu üksus, käsitatakse filiaali, esinduse või muu üksuse tegevusest tulenevates vaidlustes selles liikmesriigis alalist elukohta omavana.

Artikkel 10

Vastutuskindlustuse või kinnisvara kindlustamise puhul võib kindlustusandja lisaks esitada kaebuse ka selle paiga kohtusse, kus kahjustav sündmus on toimunud. Sama kehtib ka juhul, kui vallas- ja kinnisvara suhtes on sõlmitud ühtne kindlustuspoliis ning seesama eriolukord on kahjustanud mõlemat.

Artikkel 11

1. Vastutuskindlustuse puhul võib menetlusse, mille kahju kannatanud pool on algatanud kindlustatu suhtes, kaasata ka kindlustusandja, kui asjaomase kohtu suhtes kohaldatav õigus seda võimaldab.

2. Artikleid 8, 9 ja 10 kohaldatakse menetluste suhtes, mille kahju kannatanud pool algatab otse kindlustusandja vastu juhul, kui sellised otsehagid on lubatud.

3. Kui selliseid otsehagisid reguleerivate õigusaktide kohaselt saab kindlustusvõtja või kindlustatu menetlusse kaasata, on nende puhul pädev sama kohus.

Artikkel 12

1. Ilma et see mõjutaks artikli 11 kolmanda lõike kohaldamist, võib kindlustusandja algatada menetluse üksnes selle liikmesriigi kohtus, kus on kostja alaline elukoht, olenemata sellest, kas tegemist on kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isikuga.

2. Käesoleva jao sätted ei mõjuta õigust esitada vastuhagi kohtusse, kus käesoleva jao kohaselt on lahendamisel põhihagi.

▼B

Artikkel 13

Käesoleva jao sätetest võib kõrvale kalduda üksnes kokkuleppe alusel:

1. mis on sõlmitud pärast vaidluse teket, või

2. millega võimaldatakse kindlustusvõtjal, kindlustatul või soodustatud isikul algatada menetlus käesolevas jaos nimetamata kohtutes, või

3. mille on sõlminud kindlustusvõtja ja kindlustusandja, kelle mõlema alaline või peamine elukoht oli kokkuleppe sõlmimise ajal samas liikmesriigis, ja millega on selle riigi kohtute pädevusse määratud isegi juhud, kui kahjustav sündmus leiab aset välismaal, tingimusel, et selline kokkulepe ei ole vastuolus nimetatud riigi seadustega, või

4. mis on sõlmitud kindlustusvõtjaga, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui kindlustus on kohustuslik või seotud liikmesriigis asuva kinnisvaraga, või

5. mis käsitleb kindlustuslepingut, kui see leping hõlmab üht või mitut artiklis 14 nimetatud riski.

Artikkel 14

Artikli 13 lõikes 5 osutatud riskid on järgmised:

1. kahjum või kahju, mis tuleneb:

   a) laevade, ranniku- või avamererajatiste või õhusõidukite kaubanduslikel eesmärkidel kasutamisega seotud riskist,

   b) transiitkaubast, v.a reisijate pagas, kui transiitvedu toimub osaliselt või täielikult nimetatud laevade või õhusõidukitega;

2. vastutus, v.a reisijate kehavigastuste ja nende pagasi kaotuse või kahjustumise eest:

   a) mis tuleneb eespool punkti 1 alapunktis a nimetatud laevade, rajatiste või õhusõidukite kasutamisest või ekspluateerimisest, kui õhusõiduki registreerinud liikmesriigi seadused ei keela kokkuleppeid kohtualluvuse kohta selliste riskide kindlustamise puhul;

   b) punkti 1 alapunktis b nimetatud transiitkauba tekitatud kaotus või kahjustus;

3. majanduslik kahju, mis on seotud punkti 1 alapunktis a nimetatud laevade, rajatiste või õhusõidukite kasutamise või ekspluateerimisega, eelkõige lasti või prahiraha kaotusega;

4. punktides 1-3 nimetatud riskidega seotud risk;

▼B

5. punktidest 1-4 olenemata kõik „suured riskid”, mis on määratletud nõukogu direktiivis 73/239/EMÜ, ([1]) muudetud nõukogu direktiividega 88/357/EMÜ ([2]) ja 90/618/EMÜ, ([3]) võttes arvesse võimalikke hilisemaid muudatusi.

4. jagu

Kohtualluvus tarbijalepingute puhul

Artikkel 15

1. Küsimustes, mis on seotud lepinguga, mille isik ehk tarbija on sõlminud oma majandustegevusest või kutsealast sõltumatul eesmärgil, määratakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao alusel, ilma et see mõjutaks artikli 4 ja artikli 5 punkti 5 kohaldamist, kui tegemist on:

a) kaupade järelmaksuga müügi lepinguga, või

b) osamaksudena tasutava laenu või kaupade müügi rahastamiseks antava muud liiki krediidi lepinguga või

c) kõigil ülejäänud juhtudel lepinguga, mis on sõlmitud isikuga, kes tegeleb tarbija alalise elukoha liikmesriigis kutse- või äritegevusega või kelle selline tegevus on mis tahes vahenditega suunatud nimetatud liikmesriiki või mitme liikmesriigi hulgas ka nimetatud liikmesriiki, ning kui leping kuulub sellise tegevuse raamesse.

2. Kui tarbija sõlmib lepingu poolega, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kuid kellel on filiaal, esindus või muu üksus mõnes liikmesriigis, loetakse see riik nimetatud filiaali, esinduse või muu üksuse tegevusest tulenevate asjade puhul tema alaliseks elukohaks.

3. Käesolevat jagu kohaldatakse transpordilepingute suhtes ainult juhul, kui tegemist on pakettreisilepingutega.

Artikkel 16

1. Tarbija võib algatada menetluse teise lepinguosalise vastu selle liikmesriigi kohtutes, kus on nimetatud osalise alaline elukoht, või selle paiga kohtutes, kus on tarbija enese alaline elukoht.

2. Teine lepinguosaline võib algatada menetluse tarbija vastu üksnes selle liikmesriigi kohtutes, kus on tarbija alaline elukoht.

([1]) EÜT L 228, 16.8.1973, lk 3. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/26/EÜ (EÜT L 181, 20.7.2000, lk 65).
([2]) EÜT L 172, 4.7.1988, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2000/26/EÜ.
([3]) EÜT L 330, 29.11.1990, lk 44.

▼B

3. Käesoleva artikli sätted ei mõjuta õigust esitada vastuhagi kohtusse, kus käesoleva jao kohaselt on lahendamisel põhihagi.

Artikkel 17

Käesoleva jao sätetest võib kõrvale kalduda üksnes kokkuleppe alusel:

1. mis on sõlmitud pärast vaidluse teket või

2. mis võimaldab tarbijal algatada menetluse käesolevas jaos nimetamata kohtutes või

3. mis on sõlmitud tarbija ja teise lepinguosalise vahel, kui mõlema alaline või peamine elukoht oli kokkuleppe sõlmimise ajal ühes liikmesriigis, ning millega on määratud pädevus selle liikmesriigi kohtutele, tingimusel, et selline kokkulepe ei ole vastuolus asjaomase liikmesriigi seadustega.

5. jagu

Kohtualluvus töölepingute puhul

Artikkel 18

1. Töölepingutega seotud küsimuste puhul tehakse kohtualluvus kindlaks käesoleva jao kohaselt, ilma et see mõjutaks artikli 4 ja artikli 5 punkti 5 kohaldamist.

2. Kui töötaja sõlmib töölepingu tööandjaga, kelle alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kuid kellel on filiaal, esindus või muu üksus mõnes liikmesriigis, loetakse see liikmesriik nimetatud filiaali, esinduse või muu üksuse tegevusest tulenevate asjade puhul tööandja alaliseks elukohaks.

Artikkel 19

Tööandja, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib kaevata kas:

1. selle liikmesriigi kohtusse, kus on tema alaline elukoht, või

2. teises liikmesriigis:

   a) selle paiga kohtusse, kus töötaja tavaliselt töötab, või selle paiga kohtusse, kus ta viimati töötas, või

   b) kui töötaja ei tööta või ei töötanud tavaliselt ainult ühes riigis, siis selle maa kohtutesse, kus asub või asus töötaja tööle võtnud ettevõte.

▼B

Artikkel 20

1. Tööandja võib algatada kohtumenetluse ainult töötaja alalise elukoha liikmesriigi kohtus.

2. Käesoleva jao sätted ei mõjuta õigust esitada vastuhagi kohtusse, kus käesoleva jao kohaselt on lahendamisel põhihagi.

Artikkel 21

Käesoleva jao sätetest võib kõrvale kalduda üksnes kohtualluvust käsitleva kokkuleppe alusel:

1. mis on sõlmitud pärast vaidluse teket või

2. mis võimaldab töötajal algatada menetluse käesolevas jaos nimetamata kohtutes.

6. jagu

Ainupädevus

Artikkel 22

Alalisest elukohast olenemata on erandkorras pädevad järgmised kohtud:

1. menetluste puhul, mille objektiks on kinnisvaraga seotud *in rem* õigused või kinnisvara rendi õigused, selle liikmesriigi kohtud, kus asub asjaomane vara.

   Menetluste puhul, mis on seotud kinnisvara rentimisega ajutiseks isiklikuks kasutuseks maksimaalselt kuueks järjestikuseks kuuks, on pädevad siiski ka selle liikmesriigi kohtud, kus on kostja alaline elukoht, tingimusel, et rentnik on füüsiline isik ning nii rendileandja kui ka rentniku alaline elukoht on samas liikmesriigis;

2. menetluste puhul, millega on vaidlustatud äriühingute või teiste juriidiliste või füüsiliste isikute ühingute asutamise või likvideerimise õiguspärasus või nende organite otsuseid, selle liikmesriigi kohtud, kus on äriühingu, juriidilise isiku või ühingu asukoht. Asukoha määramiseks kohaldab kohus oma rahvusvahelise eraõiguse norme;

3. menetluste puhul, millega on vaidlustatud kanded avalikes registrites, selle liikmesriigi kohtud, kus registrit peetakse;

4. menetluste puhul, mis seonduvad patentide, kaubamärkide, disainilahenduste või muude selliste hoiuleandmisele või registreerimisele kuuluvate õiguste registreerimise või kehtivusega, selle liikmesriigi kohtud, kus hoiulevõtmist või registreerimist taotletakse, kus see on toimunud või kus see loetakse toimunuks ühenduse dokumendi või rahvusvahelise konventsiooni tingimuste kohaselt.

▼B

Ilma et see piiraks 5. oktoobril 1973. aastal Münchenis allakirjutatud Euroopa patendikonventsiooniga Euroopa Patendiametile antud volitusi, on ühele riigile antud Euroopa patentide registreerimise või kehtivusega seotud menetlustes alalisest elukohast olenemata erandkorras pädevad asjaomase liikmesriigi kohtud;

5. kohtuotsuste täitmisega seotud menetluste puhul selle liikmesriigi kohtud, kus otsus on täidetud või kuulub täitmisele.

7. jagu

Kokkulepe kohtualluvuse kohta

Artikkel 23

1. Kui lepinguosalised, kellest ühe või mitme alaline elukoht on liikmesriigis, on kokku leppinud, et konkreetsest õigussuhtest tulenenud või tuleneda võivate vaidluste lahendamiseks on pädev liikmesriigi kohus või kohtud, on see kohus või need kohtud pädevad. Kui lepinguosalised ei ole kokku leppinud teisiti, on kohtul või kohtutel ainupädevus. Selline kokkulepe kohtualluvuse kohta sõlmitakse kas:

a) kirjalikult, või kui see on sõlmitud suuliselt, kinnitatakse kirjalikult või

b) vormis, mis vastab poolte vahel väljakujunenud tavale, või

c) rahvusvahelise kaubanduse puhul vormis, mis vastab kaubandustavale, millest pooled olid või pidid olema teadlikud ning mis on asjaomase kaubanduse valdkonnas laialt tuntud ning mida selles valdkonnas tegutsevad asjakohast liiki lepingute pooled regulaarselt kasutavad.

2. Elektroonilisel teel edastatud teave, mille puhul on võimalik kokkulepet alaliselt säilitada, võrdsustatakse kirjalikult vormistatuga.

3. Kui sellise kokkuleppe sõlmivad pooled, kellest ühegi alaline elukoht ei ole liikmesriigis, ei kuulu nende vaidlused teiste liikmesriikide kohtute pädevusse, välja arvatud juhul, kui kokkulepitud kohus või kohtud loobuvad pädevusest.

4. Liikmesriigi kohus või kohtud, kellele on pädevus määratud usaldusühingu asutamisdokumendiga, on asutaja, usaldusosaniku või kasusaaja vastu algatatud menetluste puhul ainupädevad, kui asi seondub nimetatud isikute suhete või nende õiguste või kohustustega, mis tulenevad usaldusühingust.

5. Kokkulepetel või usaldusühingu asutamisdokumendi sätetel, millega pädevus kindlaks määratakse, ei ole juriidilist jõudu, kui need on vastuolus artiklitega 13, 17 või 21, või kui kohtud, kes nende kohaselt pädevad ei ole, on ainupädevad artikli 22 kohaselt.

▼B

Artikkel 24

Lisaks käesoleva määruse muudest sätetest tulenevale pädevusele on pädev ka see liikmesriigi kohus, kuhu kostja ilmub. Käesolevat sätet ei kohaldata juhul, kui isik on ilmunud kohtusse pädevuse vaidlustamiseks või kui artikli 22 kohaselt on ainupädev teine kohus.

8. jagu

Kohtualluvuse ja arvessevõetavuse kontrollimine

Artikkel 25

Kui liikmesriigi kohtule esitatakse hagi, mis on olulises osas seotud asjaga, mille puhul on artikli 22 kohaselt ainupädevad teise liikmesriigi kohtud, deklareerib see kohus omal algatusel, et ta ei ole selles asjas pädev.

Artikkel 26

1. Kui kostja, kelle alaline elukoht on ühes liikmesriigis, kaevatakse teise liikmesriigi kohtusse ning ta ei ilmu kohtusse, deklareerib see kohus omal algatusel, et ta ei ole asjas pädev, välja arvatud juhul, kui pädevus tuleneb käesoleva määruse sätetest.

2. Kohus peatab menetluse niikauaks, kuni on tõestatud, et kostjal on olnud võimalus menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument saada kätte piisavalt aegsasti, et ta oleks saanud end kaitsta, või on tõestatud, et selleks on võetud kõik vajalikud meetmed.

3. Lõike 2 sätete asemel kohaldatakse nõukogu 29. mai 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1348/2000 tsiviil- ja kaubandusasjade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta, ([1]) kui menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument tuli selle määruse kohaselt ühest liikmesriigist teise toimetada.

4. Kui ei kohaldata määruse (EÜ) nr 1348/2000 sätteid, kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusasjade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kätteandmise 15. novembri 1965. aasta Haagi konventsiooni artiklit 15, kui kõnealuse konventsiooni kohaselt tuli menetluse algatamist käsitlevad või nendega võrdväärsed dokumendid üle anda.

9. jagu

Peatamine ja seotud menetlused

Artikkel 27

1. Kui eri liikmesriikide kohtutes algatavad ühe ja sama alusega hagide põhjal menetlusi ühed ja samad asjaosalised, peatab kohus, kellele hagi on esitatud hiljem, oma menetlused omal algatusel seni, kuni on kindlaks tehtud selle kohtu pädevus, kellele hagi esitati esimesena.

([1]) EÜT L 160, 30.6.2000, lk 37.

▼B

2. Kui on kindlaks tehtud selle kohtu pädevus, kellele hagi esitati esimesena, loobub kohus, kellele hagi esitati hiljem, pädevusest esimese kohtu kasuks.

Artikkel 28

1. Kui eri liikmesriikide kohtutes on lahendamisel seotud menetlused, võivad kõik kohtud peale esimesena taotluse saanud kohtu oma menetlused peatada.

2. Kui nimetatud menetlused on pooleli esimese astme kohtus, võivad kõik kohtud peale esimesena taotluse saanud kohtu ühe poole taotlusel pädevusest loobuda, kui esimesena taotluse saanud kohus on kõnealustes menetlustes pädev ja kui asjaomase riigi õigusaktid võimaldavad neid menetlusi liita.

3. Menetlused loetakse seotuks käesoleva artikli tähenduses, kui nad on sedavõrd tihedalt seotud, et eri menetlustest tulenevate vastuoluliste otsuste ohu vältimiseks oleks soovitav neid menetleda ning otsuseid teha üheskoos.

Artikkel 29

Kui asi kuulub mitme kohtu ainupädevusse, loobuvad kõik kohtud pädevusest esimesena taotluse saanud kohtu kasuks.

Artikkel 30

Käesoleva jao kohaldamisel loetakse menetlus alustatuks:

1. ajal, mil kohtule esitatakse menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument, tingimusel, et hageja astub pärast seda vajalikud sammud, et dokumendid kostjale kätte toimetada, või

2. kui dokument tuleb kätte toimetada enne kohtule esitamist, ajal, mil kättetoimetamise eest vastutav asutus selle kätte saab, tingimusel, et hageja astub pärast seda vajalikud sammud, et dokument kohtule esitada.

10. jagu

Ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed

Artikkel 31

Liikmesriigi kohtute kaudu võib taotleda selliseid ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, mis on selle riigi seadustega ette nähtud, isegi juhul, kui teise liikmesriigi kohtud on käesoleva määruse kohaselt asja sisuliseks arutamiseks pädevad.

▼B

III PEATÜKK

TUNNUSTAMINE JA TÄITMINE

Artikkel 32

Käesoleva määruse kohaldamisel on otsus igasugune liikmesriigi kohtu lahend, sealhulgas dekreet, määrus, resolutsioon või täitemäärus, samuti kohtuametniku otsus kohtukulude kohta.

1. jagu

Tunnustamine

Artikkel 33

1. Liikmesriigis tehtud kohtuotsust tunnustatakse teistes liikmesriikides ühegi erimenetluse järgimist nõudmata.

2. Huvitatud pool, kes tõstatab menetluse käigus peaküsimusena otsuse tunnustamise, võib käesoleva peatüki 2. ja 3. jaos sätestatud korras taotleda otsuse tunnustamise otsust.

3. Kui liikmesriigi kohtus toimuva menetluse tulemus sõltub otsusest juhusliku tunnustamisküsimuse kohta, kuulub see küsimus nimetatud kohtu pädevusse.

Artikkel 34

Otsust ei tunnustata:

1. kui tunnustamine oleks selgelt vastuolus selle liikmesriigi avaliku korraga, kus tunnustamist taotletakse;

2. kui otsus on tehtud tagaselja ning kostjale ei olnud menetluse algatamist käsitlevat dokumenti või võrdväärset dokumenti kätte toimetatud piisavalt aegsasti, et ta oleks saanud end kaitsta, välja arvatud juhul, kui kostja ei algatanud otsuse vaidlustamise menetlust siis, kui tal oli selleks võimalus;

3. kui see on vastuolus kohtuotsusega, mis on tehtud nendesamade asjaosaliste vahelise vaidluse puhul selles liikmesriigis, kus tunnustamist taotletakse;

4. kui see on vastuolus varem sama hagi põhjal samu asjaosalisi hõlmavas asjas teises liikmesriigis või kolmandas riigis tehtud otsusega, kui varasem kohtuotsus vastab taotluse saanud liikmesriigis tunnustamiseks vajalikele tingimustele.

Artikkel 35

1. Otsust ei tunnustata ka juhul, kui see on vastuolus II peatüki 3., 4. või 6. jao sätetega ning artiklis 72 sätestatud juhul.

▼B

2. Eelmises lõikes märgitud juhul pädevuse aluseid kontrollivale kohtule, kellelt taotletakse tunnustamist, on siduvad need asja-olud, mis on otsuse teinud liikmesriigi kohtu pädevuse aluseks.

3. Võttes arvesse lõiget 1, ei või otsuse teinud liikmesriigi kohtu pädevust kontrollida. Artikli 34 punktis 1 osutatud avaliku korraga seonduvat kontrolli kohtualluvuse puhul teha ei või.

Artikkel 36

Mitte mingil juhul ei või kontrollida välismaise kohtuotsuse sisu.

Artikkel 37

1. Selle liikmesriigi kohus, kus taotletakse teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse tunnustamist, võib menetluse peatada, kui kohtuotsus on tavalises korras edasi kaevatud.

2. Selle liikmesriigi kohus, kus taotletakse Iirimaal või Ühendkuningriigis tehtud kohtuotsuse tunnustamist, võib menetluse peatada, kui kohtuotsuste täitmine on otsuse teinud riigis edasikaebamise tõttu peatatud.

2. jagu

Täitmine

Artikkel 38

1. Liikmesriigis tehtud ning selles riigis täitmisele pööratavat otsust täidetakse teises liikmesriigis, kui see on mõne huvitatud isiku taotlusel seal täidetavaks kuulutatud.

2. Ühendkuningriigis täidetakse sellist kohtuotsust Inglismaal ja Walesis, Šotimaal või Põhja-Iirimaal siis, kui see on huvitatud isiku taotlusel registreeritud täitmiseks Ühendkuningriigi vastavas osas.

Artikkel 39

1. Taotlus esitatakse II lisas esitatud loetelus nimetatud kohtule või pädevale asutusele.

2. Kohaliku kohtu pädevus määratakse selle poole alalise elukoha alusel, kelle vastu täitmist taotletakse, või täitmiskoha alusel.

Artikkel 40

1. Taotluse esitamise menetlust reguleerib selle liikmesriigi õigus, kus kohtuotsuse täitmist taotletakse.

2. Taotleja peab esitama kättetoimetamisaadressi selle kohtu tööpiirkonnas, kellele taotlus on esitatud. Kui selle liikmesriigi õigus, kus täitmist taotletakse, sellise aadressi esitamist siiski ette ei näe, määrab taotleja endale esindaja kohtuprotsessis.

▼B

3. Taotlusele lisatakse artiklis 53 nimetatud dokumendid.

Artikkel 41

Kohtuotsus kuulutatakse täitmisele pööratavaks kohe pärast artiklis 53 nimetatud vorminõuete täitmist ilma artiklite 34 ja 35 kohase kontrollimiseta. Poolel, kelle vastu täitmist taotletakse, ei ole menetluse selles staadiumis õigust teha taotluse kohta mingeid esildisi.

Artikkel 42

1. Täitmismääruse taotluse kohta tehtud otsusest teatatakse taotluse esitajale viivitamata korras, mis on ette nähtud selle liikmesriigi õigusnormidega, kus täitmist taotletakse.

2. Täitmismäärus toimetatakse poolele, kelle vastu täitmist taotletakse, koos kohtuotsusega, kui seda kõnealusele poolele pole juba kätte toimetatud.

Artikkel 43

1. Kumbki pool võib täitmismääruse taotluse kohta tehtud otsuse edasi kaevata.

2. Apellatsioonkaebus esitatakse III lisas nimetatud kohtusse.

3. Apellatsioonkaebust menetletakse vaidlustatud kohtuasjade menetluskorra kohaselt.

4. Kui pool, kelle vastu täitmist taotletakse, ei ilmu taotleja algatatud menetluseks apellatsioonikohtusse, kohaldatakse artikli 26 lõikeid 2-4 ka siis, kui kõnealuse poole alaline elukoht ei ole üheski liikmesriigis.

5. Apellatsioonkaebus täitmismääruse peale tuleb esitada ühe kuu jooksul alates selle teatavaks tegemisest. Kui selle poole alaline elukoht, kelle suhtes täitmist taotletakse, on muus liikmesriigis kui selles, kus tehti kohtuotsuse täitmismäärus, on kaebuse esitamise tähtaeg kaks kuud alates kuupäevast, mil määrus edastati isikule või tema elukohta. Olenemata kaugusest ei või tähtaega pikendada.

Artikkel 44

Apellatsioonkaebuse kohta tehtud otsust saab vaidlustada üksnes IV lisas nimetatud apellatsioonkaebusega.

Artikkel 45

1. Kohus, kellele esitatakse artikli 43 või artikli 44 alusel apellatsioonkaebus, keeldub kohtuotsuse täidetavaks kuulutamisest või tühistab selle ainult artiklites 34 ja 35 sätestatud põhjustel. Kohus teeb oma otsuse viivitamata.

▼B

2. Mitte mingil juhul ei või kontrollida välismaise kohtuotsuse sisu.

Artikkel 46

1. Kohus, kellele kaebus esitatakse, võib artikli 43 või 44 alusel menetluse peatada selle poole taotlusel, kelle suhtes täitmist taotletakse, kui kohtuotsuse teinud liikmesriigis on selle otsuse peale esitatud tavaline kaebus või sellise kaebuse esitamise tähtaeg ei ole veel möödunud; viimasel juhul võib kohus määrata tähtaja, mille jooksul tuleb kaebus esitada.

2. Kui kohtuotsus on tehtud Iirimaal või Ühendkuningriigis, käsitletakse kõiki otsuse teinud liikmesriigis kasutatavaid vaidlustamisvahendeid esimeses lõigus nimetatud tavaliste kaebustena.

3. Kohus võib täitmise tingimuseks määrata ka kautsjoni tasumise, määrates kindlaks selle suuruse.

Artikkel 47

1. Kui käesoleva määruse kohaselt tuleb kohtuotsust tunnustada, ei takista miski taotluse esitajat toetumast ajutistele meetmetele, sealhulgas kaitsemeetmetele vastavalt selle liikmesriigi õigusnormidele, kus täitmist taotletakse, ilma et oleks vaja artikli 41 kohast täitmismäärust.

2. Täitmismäärusega kaasneb luba võtta kaitsemeetmeid.

3. Aja jooksul, mis on artikli 43 lõike 5 kohaselt ette nähtud täitmismääruse peale apellatsioonkaebuse esitamiseks, ning kuni kaebuse selgumiseni ei tohi võtta muid täitemeetmeid kui kaitsemeetmed selle poole vara suhtes, kelle suhtes täitmist taotletakse.

Artikkel 48

1. Kui välismaal on kohtuotsus tehtud mitmes küsimuses ning nende kõikide puhul ei saa täitmiseks luba anda, annab kohus või pädev asutus loa täita otsuse üht või mitut osa.

2. Taotluse esitaja võib soovida, et vaid osa otsusest kuulutatakse täidetavaks.

Artikkel 49

Välismaal tehtud kohtuotsus, millega määratakse karistuseks perioodilised maksed, on taotluse saanud liikmesriigis täitmisele pööratav alles seejärel, kui otsuse teinud liikmesriigi kohtud on tasutava summa lõplikult kindlaks määranud.

Artikkel 50

Taotlejal, kes on kohtuotsuse teinud liikmesriigis saanud täielikult või osaliselt tasuta õigusabi või kes on vabastatud kulude kandmisest, on käesolevas jaos sätestatud menetluses õigus saada sellist kõige soodsamat õigusabi või sellist kõige ulatuslikumat vabastust kuludest, mis on taotlusesaaja liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud.

▼B

Artikkel 51

Asjaosaliselt, kes taotleb ühes liikmesriigis teises liikmesriigis tehtud kohtuotsuse täitmist, ei nõuta mitte mingit kautsjoni ega deposiiti, olenemata vormist, selle põhjal, et ta on välisriigi kodanik või et tema alaline või peamine elukoht ei ole selles liikmesriigis, kus täitmist taotletakse.

Artikkel 52

Täitmismääruse tegemisega seotud menetluse puhul ei tohi riigis, kus täitmist taotletakse, nõuda mingit asja väärtuse alusel arvutatavat maksu, tasu ega lõivu.

3. jagu

Üldsätted

Artikkel 53

1. Kohtuotsuse tunnustamist või selle täitmist taotlev asjaosaline esitab kohtuotsuse koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele.

2. Kohtuotsuse täitmist taotlev asjaosaline esitab lisaks sellele veel artiklis 54 nimetatud tunnistuse, ilma et see piiraks artikli 55 kohaldamist.

Artikkel 54

Otsuse teinud liikmesriigi kohus või pädev asutus annab huvitatud poole taotlusel välja tunnistuse, kasutades käesoleva määruse V lisas esitatud tüüpvormi.

Artikkel 55

1. Kui artiklis 54 märgitud tunnistust ei esitata, võib kohus või pädev asutus määrata selle esitamise tähtaja, tunnustada võrdväärseid dokumente või kui ta leiab, et tal on piisavalt teavet, selle esitamise nõudmisest loobuda.

2. Kui kohus või pädev asutus seda nõuab, esitatakse nimetatud dokumentide tõlge. Tõlke tõestab selleks mõnes liikmesriigis õigustatud isik.

Artikkel 56

Artiklis 53 või artikli 55 lõikes 2 nimetatud dokumentide või kohtuprotsessi esindajat määrava dokumendi puhul ei nõuta legaliseerimist ega muu sellise formaalsuse täitmist.

▼B

IV PEATÜKK

AMETLIKUD DOKUMENDID JA KOHTULAHENDID

Artikkel 57

1. Dokument, mis on ühes liikmesriigis ametlikult koostatud või ametliku dokumendina registreeritud ning täitmisele pööratav, tunnistatakse teises liikmesriigis täitmisele pööratavaks artiklis 38 ja järgnevates artiklites sätestatud korras esitatud taotluse alusel. Kohus, kellele esitatakse artikli 43 või artikli 44 alusel apellatsioonkaebus, keeldub täitmismääruse tegemisest või tühistab selle ainult juhul, kui täitmisdokument on taotluse saanud liikmesriigi põhimõtetega selgelt vastuolus.

2. Haldusasutustega sõlmitud või nende poolt tõestatud kokkuleppeid ülalpidamiskohustuse kohta käsitatakse samuti ametlike dokumentidena lõike 1 tähenduses.

3. Esitatud dokument peab vastama päritoluliikmesriigis selle ehtsuse kindlakstegemiseks esitatavatele tingimustele.

4. III peatüki 3. jao sätteid kohaldatakse vajaduse korral. Selle liikmesriigi pädev asutus, kus ametlik dokument on koostatud või registreeritud, annab huvitatud poole taotluse peale välja tunnistuse, kasutades käesoleva määruse VI lisas esitatud tüüpvormi.

Artikkel 58

Kohtulahend, mille kohus on menetluse käigus heaks kiitnud ning mis on selle sõlmimise liikmesriigis täitmisele pööratav, on ka selles riigis, kus täitmist taotletakse, täitmisele pööratav samadel tingimustel ametlike dokumentidega. Selle liikmesriigi kohus või pädev asutus, kes kohtulahendi tegi, annab huvitatud poole taotluse peale välja tunnistuse, kasutades käesoleva määruse V lisas esitatud tüüpvormi.

V PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 59

1. Et teha kindlaks, kas poole alaline elukoht on selles liikmesriigis, kelle kohtusse asja kohta on hagi esitatud, kohaldab see kohus siseriiklikke seadusi.

2. Kui poole alaline elukoht ei ole liikmesriigis, kelle kohtutele on asja kohta hagi esitatud, kohaldab kohus teise liikmesriigi seadusi, et selgitada, kas nimetatud poole alaline elukoht on selles liikmesriigis.

Artikkel 60

1. Käesoleva määruse kohaldamisel on äriühingu või muu juriidilise isiku või füüsiliste või juriidiliste isikute ühingu alaline asukoht, seal, kus on tema:

a) põhikirjajärgne asukoht või

▼B

b) juhatuse asukoht või

c) peamine äritegevuse koht.

2. Ühendkuningriigis ja Iirimaal tähendab põhikirjajärgne asukoht registrijärgset asukohta või kui sellist asukohta ei ole, siis asutamise kohta, või kui ka sellist kohta ei ole, siis kohta, mille seaduste alusel asutamine toimus.

3. Et teha kindlaks, kas usaldusühingu alaline asukoht on selles liikmesriigis, kelle kohtusse asja kohta on hagi esitatud, kohaldab see kohus rahvusvahelise eraõiguse sätteid.

Artikkel 61

Ilma et see mõjutaks siseriiklike seaduste soodsamate sätete kohaldamist, võivad neid isikuid, kelle alaline elukoht on liikmesriigis ja kelle vastu on seoses tahtmatult sooritatud õigusrikkumisega algatatud kriminaalmenetlus teise liikmesriigi kohtus, mille kodanikud nad ei ole, kaitsta selleks kvalifitseeritud isikud ka juhul, kui nad ise kohtusse ei ilmu. Kohus, kus menetlus on algatatud, võib siiski nõuda isiklikult kohtu ette ilmumist; ilmumata jätmise puhul ei pea teised liikmesriigid tunnustama ega täitma tsiviilasjas tehtud otsust, mille puhul asjaomasel isikul ei olnud võimalust end kaitsta.

Artikkel 62

Rootsis hõlmab mõiste „kohus” maksmismääruste (*betalningsföreläggande*) ja abiga (*handräckning*) seotud lihtmenetluste puhul ka Rootsi täitevametit (*kronofogdemyndighet*).

Artikkel 63

1. Isik, kelle alaline elukoht on Luksemburgi Suurhertsogiriigi territooriumil ja kes kaevatakse teises liikmesriigis kohtusse vastavalt artikli 5 lõikele 1, võib keelduda allumast kõnealuse kohtu pädevusele, kui kaupade tarnimise või teenuste osutamise lõppkoht oli Luksemburgis.

2. Kui lõike 1 kohaldamisel on kaupade tarnimise või teenuste osutamise lõppkoht Luksemburgis, tuleb kohtualluvuse kindlaksmääramise kokkulepe kirjalikult heaks kiita või kirjalikult kinnitada vastavalt artikli 23 lõike 1 punktile a, et see oleks kehtiv.

3. Käesoleva artikli sätteid ei kohaldata finantsteenuste osutamiseks sõlmitud lepingute suhtes.

4. Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse kuue aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest.

▼B

Artikkel 64

1. Kreekas või Portugalis registreeritud laeva kapteni ja meeskonnaliikme vahelise tasu või muude teenistustingimustega seotud vaidluse menetlemise puhul teeb liikmesriigi kohus kindlaks, kas vaidlusest on teavitatud laeva eest vastutavat diplomaatilist või konsulaartöötajat. Kohus võib alustada menetlust kohe, kui nimetatud ametnikku on informeeritud.

2. Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse kuue aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest.

Artikkel 65

▼A1

1. Artikli 6 lõikes 2 ja artiklis 11 sätestatud kohtualluvust tagatise nõudes või muus kolmandate isikutega seotud menetluses ei kohaldata Saksamaal, Austrias ega Ungaris. Kõiki isikuid, kelle elukoht on teises liikmesriigis, võib hageda:

a) Saksamaa kohtus kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seaduse (Zivilprozessordnung) artiklitega 68 ja 72-74, millega reguleeritakse kolmandatele isikutele teatamist;

b) Austria kohtus kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seaduse (Zivilprozessordnung) artikliga 21, millega reguleeritakse kolmandatele isikutele teatamist;

c) Ungari kohtus kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seaduse (Polgári perrendtartás) artiklitega 58-60, millega reguleeritakse kolmandatele isikutele teatamist.

2. Teistes liikmesriikides artikli 6 lõike 2 või artikli 11 alusel tehtud kohtuotsuseid tunnustatakse ja täidetakse Saksamaal, Austrias ja Ungaris III peatüki kohaselt. Lõike 1 sätete kohaldamisel nimetatud riikides tehtud kohtuotsuste mõju kolmandate isikute suhtes tunnustatakse ka teistes liikmesriikides.

▼B

VI PEATÜKK

ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 66

1. Käesoleva määruse sätteid kohaldatakse üksnes kohtumenetluste suhtes, mis on algatatud pärast määruse jõustumist, ning dokumentide suhtes, mis on ametlikult koostatud või ametlike dokumentidena registreeritud pärast määruse jõustumist.

2. Kui päritoluliikmesriigis oli menetlus algatatud enne käesoleva määruse jõustumist, tunnustatakse ja täidetakse pärast seda kuupäeva tehtud otsuseid siiski III peatüki kohaselt,

a) kui menetlus oli algatatud päritoluliikmesriigis pärast Brüsseli konventsiooni või Lugano konventsiooni jõustumist nii päritoluliikmesriigis kui ka liikmesriigis, kellele on esitatud taotlus;

▼B

b) kõigil muudel juhtudel, kui kohtualluvuse aluseks olid sätted, mis olid kooskõlas kas II peatüki või otsuse teinud liikmesriigi ja taotlusesaaja liikmesriigi vahel sõlmitud konventsiooniga, mis oli menetluse algatamise hetkel kehtiv.

VII PEATÜKK

SEOS TEISTE DOKUMENTIDEGA

Artikkel 67

Käesoleva määruse kohaldamine ei piira nende sätete kohaldamist, millega reguleeritakse kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist konkreetses valdkonnas ja mis sisalduvad ühenduste õigusaktides või selliste õigusaktide kohaselt ühtlustatud siseriiklikes õigusaktides.

Artikkel 68

1. Käesolev määrus asendab Brüsseli konventsiooni liikmesriikidevahelistes suhetes, välja arvatud nende liikmesriikide territooriumide puhul, mis kuuluvad nimetatud konventsiooni reguleerimisalasse, kuid mis jäävad väljapoole käesoleva määruse reguleerimisala vastavalt asutamislepingu artiklile 299.

2. Et käesolev määrus asendab liikmesriikidevahelistes suhetes Brüsseli konventsiooni sätteid, loetakse kõik viited nimetatud konventsioonile viideteks käesolevale määrusele.

Artikkel 69

Arvestades artikli 66 lõiget 2 ja artiklit 70, asendab käesolev määrus liikmesriikidevahelistes suhetes järgmisi kahe või enama liikmesriigi vahel sõlmitud konventsioone ja lepingut:

▼M9

— 8. juulil 1899 Pariisis allakirjutatud Belgia ja Prantsusmaa vaheline konventsioon kohtualluvuse ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta,

— 28. märtsil 1925 Brüsselis allakirjutatud Belgia ja Madalmaade vaheline konventsioon kohtualluvuse ja pankrottide ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta,

— 3. juunil 1930 Roomas allakirjutatud Prantsusmaa ja Itaalia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste täitmise kohta,

— 18. jaanuaril 1934 Pariisis allakirjutatud Ühendkuningriigi ja Prantsuse Vabariigi vaheline konventsioon (koos protokolliga), millega nähakse ette tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste vastastikune täitmine,

— 2. mail 1934 Brüsselis allakirjutatud Ühendkuningriigi ja Belgia Kuningriigi vaheline konventsioon (koos protokolliga), millega nähakse ette tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste vastastikune täitmine,

— 9. märtsil 1936 Roomas allakirjutatud Saksamaa ja Itaalia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

▼M9

— 25. oktoobril 1957 Viinis allakirjutatud Belgia ja Austria vaheline konventsioon ülalpidamiskohustusega seotud kohtuotsuste ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 30. juunil 1958 Bonnis allakirjutatud Saksamaa ja Belgia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 17. aprillil 1959 Roomas allakirjutatud Madalmaade ja Itaalia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 6. juunil 1959 Viinis allakirjutatud Saksamaa ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste, kohtuväliste lahendite ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 16. juunil 1959 Viinis allakirjutatud Belgia ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 14. juulil 1960 Bonnis allakirjutatud Ühendkuningriigi ja Saksamaa Liitvabariigi vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 14. juulil 1961 Viinis allakirjutatud Ühendkuningriigi ja Austria vaheline konventsioon (koos 6. märtsil 1970 Londonis allakirjutatud muutmisprotokolliga), millega nähakse ette tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine,

— 4. novembril 1961 Ateenas allakirjutatud Kreeka ja Saksamaa vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste, kohtuväliste lahendite ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 6. aprillil 1962 Roomas allakirjutatud Belgia ja Itaalia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste ja muude täitmisele pööratavate dokumentide tunnustamise ja täitmise kohta,

— 30. augustil 1962 Haagis allakirjutatud Madalmaade ja Saksamaa vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste ja muude täitmisele pööratavate dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 6. veebruaril 1963 Haagis allakirjutatud Madalmaade ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste ja ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 7. veebruaril 1964 Roomas allakirjutatud Ühendkuningriigi ja Itaalia Vabariigi vaheline konventsioon (koos 14. juulil 1970 Roomas allakirjutatud muutmisprotokolliga) tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 15. juulil 1966 Viinis allakirjutatud Prantsusmaa ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste ja ametlike dokumentide tunnustamise ja täitmise kohta,

▼M9

— 17. novembril 1967 Haagis allakirjutatud Ühendkuningriigi ja Madalmaade Kuningriigi vaheline konventsioon, millega nähakse ette tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine,

— 28. mail 1969 Roomas allakirjutatud Hispaania ja Prantsusmaa vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste ja vahekohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 29. juulil 1971 Luxembourgis allakirjutatud Luksemburgi ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste ja ametlike dokumentide tunnustamise ja täitmise kohta,

— 16. novembril 1971 Roomas allakirjutatud Itaalia ja Austria vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste, kohtuväliste lahendite ja ametlike dokumentide tunnustamise ja täitmise kohta,

— 22. mail 1973 Madridis allakirjutatud Hispaania ja Itaalia vaheline konventsioon õigusabi ning tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 11. oktoobril 1977 Kopenhaagenis allakirjutatud Soome, Islandi, Norra, Rootsi ja Taani vaheline konventsioon tsiviilasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 16. septembril 1982 Stockholmis allakirjutatud Austria ja Rootsi vaheline konventsioon tsiviilasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 14. novembril 1983 Bonnis allakirjutatud Hispaania ja Saksamaa Liitvabariigi vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste, kohtuväliste lahendite ja täitmisele pööratavate ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 17. veebruaril 1984 Viinis allakirjutatud Austria ja Hispaania vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjadega seotud kohtuotsuste, kohtuväliste lahendite ja täitmisele pööratavate ametlike dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 17. novembril 1986 Viinis allakirjutatud Soome ja Austria vaheline konventsioon tsiviilasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 24. novembril 1961 Brüsselis allakirjutatud Belgia, Madalmaade ja Luksemburgi leping kohtualluvuse, pankrottide ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta, kui see kehtib,

— 23. novembril 1927 Lissabonis allakirjutatud Tšehhoslovakkia Vabariigi ja Portugali leping kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Portugali vahel,

— 16. detsembril 1954 Viinis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline konventsioon vastastikuse õigusalase koostöö kohta,

— 6. märtsil 1959 Budapestis allakirjutatud Poola Rahvavabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades,

▼**M9**

— 18. juunil 1959 Ateenas allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Kreeka Kuningriigi vaheline konventsioon kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 6. veebruaril 1960 Varssavis allakirjutatud Poola Rahvavabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades; praegu jõus Poola ja Sloveenia ning Poola ja Horvaatia vahel,

— 18. märtsil 1960 Belgradis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline leping kaubandusasjades tehtud vahekohtuotsuste ja lahenduskokkulepete vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 10. oktoobril 1961 Viinis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline leping elatisasjades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 10. oktoobril 1961 Viinis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline leping elatisasjades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 20. jaanuaril 1964 Belgradis allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi vaheline leping õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Sloveenia ning Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Horvaatia vahel,

— 5. aprillil 1967 Varssavis allakirjutatud Poola ja Prantsusmaa vaheline konventsioon kohaldatava õiguse, kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja perekonnaõiguse valdkonnas,

— 18. mail 1971 Pariisis allakirjutatud Jugoslaavia ja Prantsusmaa valitsuste vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 12. detsembril 1973 Belgradis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Belgia Kuningriigi vaheline konventsioon elatisasjades tehtud kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta,

— 8. oktoobril 1979 Budapestis allakirjutatud Ungari ja Kreeka vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

— 24. oktoobril 1979 Ateenas allakirjutatud Poola ja Kreeka vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

— 31. juulil 1980 Budapestis allakirjutatud Ungari ja Prantsusmaa vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja perekonnaasjades, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta ning õigusabi kohta kriminaalasjades ja väljaandmise kohta,

— 22. oktoobril 1980 Ateenas allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Kreeka vahel,

▼M9

— 30. novembril 1981 Nikosias allakirjutatud Küprose Vabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

— 23. aprillil 1982 Nikosias allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Küprose vahel,

— 5. märtsil 1984 Nikosias allakirjutatud Küprose Vabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline leping õigusalase koostöö kohta tsiviil-, perekonna-, kaubandus- ja kriminaalasjades,

— 10. mail 1984 Pariisis allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi valitsuse ja Prantsuse Vabariigi valitsuse vaheline leping õigusabi ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil-, perekonna- ja kaubandusasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Prantsusmaa vahel,

— 19. septembril 1984 Nikosias allakirjutatud Küprose Vabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades; praegu jõus Küprose ja Sloveenia vahel,

— 6. detsembril 1985 Prahas allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Itaalia vahel,

— 4. mail 1987 Madridis allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi vaheline leping õigusabi ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviilasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Hispaania vahel,

— 21. detsembril 1987 Varssavis allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Poola Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Poola vahel,

— 28. märtsil 1989 Bratislavas allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi, Slovakkia ja Ungari vahel,

— 28. aprillil 1989 Varssavis allakirjutatud Poola ja Itaalia vaheline konventsioon õigusabi ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviilasjades,

— 29. oktoobril 1992 Prahas allakirjutatud Tšehhi Vabariigi ja Slovaki Vabariigi vaheline leping kohtuasutuste poolt antava õigusabi ja teatavate õigussuhete korraldamise kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

— 11. novembril 1992 Tallinnas allakirjutatud Eesti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Läti Vabariigi õigusabi ja õigussuhete leping,

▼M9

— 26. jaanuaril 1993 Varssavis allakirjutatud Poola Vabariigi ja Leedu Vabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades,

— 23. veebruaril 1994 Riias allakirjutatud Läti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalasjades,

— 14. novembril 1996 Nikosias allakirjutatud Küprose Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusalase koostöö kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

— 27. novembril 1998 Tallinnas allakirjutatud Eesti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi osutamise ja õigussuhete kohta tsiviil-, töö- ning kriminaalasjades,

— 2. juulil 1930 Sofias allakirjutatud Bulgaaria ja Belgia vaheline konventsioon teatud õigusküsimuste kohta,

— 23. märtsil 1956 Sofias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi vaheline kokkulepe vastastikuse õigusabi kohta; jätkuvalt jõus Bulgaaria ja Sloveenia ning Bulgaaria ja Horvaatia vahel,

— 7. oktoobril 1958 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia Rahvavabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades,

— 25. oktoobril 1958 Prahas allakirjutatud Rumeenia Rahvavabariigi ja Tšehhoslovakkia Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades; jätkuvalt jõus Rumeenia ja Slovakkia vahel,

— 3. detsembril 1958 Sofias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Rumeenia Rahvavabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades,

— 18. oktoobril 1960 Belgradis allakirjutatud Rumeenia Rahvavabariigi ja Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi vaheline leping õigusabi kohta ja selle protokoll; jätkuvalt jõus Rumeenia ja Sloveenia ning Rumeenia ja Horvaatia vahel,

— 4. detsembril 1961 Varssavis allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Poola Rahvavabariigi vaheline kokkulepe õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades,

— 17. novembril 1965 Viinis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Austria Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja perekonnaasjades ning dokumentide kehtivuse ja kätteandmise kohta ning lisatud protokoll,

— 16. mail 1966 Sofias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades,

— 19. oktoobril 1972 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades ning selle protokoll,

▼**M9**

— 11. novembril 1972 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

— 5. novembril 1974 Pariisis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Prantsuse Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kaubandusasjades,

— 30. oktoobril 1975 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Belgia Kuningriigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kaubandusasjades,

— 10. aprillil 1976 Ateenas allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

— 25. novembril 1976 Sofias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi ja suhete korraldamise kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades,

— 15. juunil 1978 Londonis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kaubandusasjades,

— 30. oktoobril 1979 Bukarestis allakirjutatud lisaprotokoll Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Belgia Kuningriigi vahelisele konventsioonile õigusabi kohta tsiviil- ja kaubandusasjades,

— 30. oktoobril 1979 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Belgia Kuningriigi vaheline konventsioon elatisasjades tehtud otsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 6. novembril 1980 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Belgia Kuningriigi vaheline konventsioon lahutusotsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 29. aprillil 1983 Nikosias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades,

— 18. jaanuaril 1989 Sofias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi valitsuse ja Prantsusmaa Vabariigi valitsuse vaheline kokkulepe vastastikuse õigusabi kohta tsiviilasjades,

— 18. mail 1990 Roomas allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviilasjades ja tsiviilasjades tehtud otsuste täitmise kohta,

— 23. mail 1993 Sofias allakirjutatud Bulgaaria Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi vaheline kokkulepe vastastikuse õigusabi kohta tsiviilasjades,

— 11. juulil 1994 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia ja Tšehhi Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviilasjades,

▼M9

— 17. novembril 1997 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia ja Hispaania Kuningriigi vaheline konventsioon kohtualluvuse ning tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud otsuste tunnustamise ja täitmise kohta,

— 17. novembril 1997 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia ja Hispaania Kuningriigi vaheline konventsioon, mis täiendab Haagi konventsiooni tsiviilkohtumenetluse kohta (Haag, 1. märts 1954),

— 15. mail 1999 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviilasjades,

— 7. märtsil 1968 Belgradis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Ungari Rahvavabariigi vaheline leping vastastikuse õigusabi kohta; jätkuvalt jõus Horvaatia ja Ungari vahel,

— 7. veebruaril 1994 Zagrebis allakirjutatud Horvaatia Vabariigi ja Sloveenia Vabariigi vaheline kokkulepe õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalasjades.

▼B

Artikkel 70

1. Artiklis 69 nimetatud leping ja konventsioonid jäävad ka edaspidi jõusse valdkondades, mida käesoleva määrusega ei reguleerita.

2. Need kehtivad enne käesoleva määruse jõustumist tehtud kohtuotsuste ja ametlikult koostatud või ametlike dokumentidena registreeritud dokumentide suhtes.

Artikkel 71

1. Käesolev määrus ei mõjuta konventsioone, millega liikmesriigid on liitunud ja millega reguleeritakse kohtualluvust või kohtuotsuste tunnustamist või täitmist konkreetses valdkonnas.

2. Ühetaolise tõlgendamise tagamiseks kohaldatakse lõiget 1 järgmiselt:

a) käesolev määrus ei takista konkreetset valdkonda käsitleva konventsiooniga ühinenud liikmesriigi kohtul saamast pädevust selle konventsiooni kohaselt isegi juhul, kui kostja alaline elukoht on teises liikmesriigis, kes ei ole selle konventsiooniga ühinenud. Igal juhul kohaldab menetlev kohus käesoleva määruse artiklit 26;

b) liikmesriigi kohtus konkreetset valdkonda käsitlevas konventsioonis sätestatud kohtualluvuse kohaselt tehtud kohtuotsust tunnustavad ja täidavad teised liikmesriigid käesoleva määruse kohaselt.

Kui konkreetset valdkonda käsitlev konventsioon, millega on ühinenud nii otsuse teinud liikmesriik kui ka taotluse saanud liikmesriik, sisaldab kohtuotsuste tunnustamise või täitmise tingimusi, kohaldatakse neid tingimusi. Igal juhul võib kohaldada käesoleva määruse neid sätteid, mis on seotud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise korraga.

▼B

Artikkel 72

Käesolev määrus ei mõjuta kokkuleppeid, millega liikmesriigid kohustusid enne käesoleva määruse jõustumist Brüsseli konventsiooni artikli 59 kohaselt mitte tunnustama eelkõige teises kõnealuse konventsiooni osalisriigis tehtud kohtuotsust isiku kohta, kelle alaline või peamine elukoht on selles kolmandas riigis, kui artiklis 4 sätestatud juhtudel võis kohtuotsus põhineda üksnes kõnealuse konventsiooni artikli 3 teises lõigus ettenähtud pädevusel.

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 73

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning majandus- ja sotsiaalkomiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist. Aruandele lisatakse vajaduse korral käesoleva määruse muutmise ettepanekud.

Artikkel 74

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile tekstidest, millega muudetakse I–IV lisas esitatud loetelusid. Komisjon muudab lisasid vastavalt.

▼M5

2. V ja VI lisas esitatud näidisvormide ajakohastamise ja tehnilise kohandamise üle otsustab komisjon. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 75 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 75

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

▼B

Artikkel 76

Käesolev määrus jõustub 1. märtsil 2002.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga.

▼**M11**

I LISA

Artikli 3 lõikes 2 ja artikli 4 lõikes 2 nimetatud kohtualluvuse eeskirjad

— Bulgaarias: rahvusvahelise eraõiguse seadustiku artikli 4 lõike 1 punkt 2;

— Tšehhi Vabariigis: rahvusvahelise eraõiguse akt nr 91/2012, eriti selle artikkel 6;

— Taanis: kohtumenetluse seadustiku (*lov om rettens pleje*) artikli 246 lõiked 2 ja 3;

— Saksamaal: tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozeßordnung*) paragrahv 23;

— Eestis: tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 86 (Kohtualluvus vara asukoha järgi), kuivõrd nõue ei ole seotud isiku asjaomase varaga; tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahv 100 (Tüüptingimuste kasutamise lõpetamise nõue), kui taotlus kavatsetakse esitada kohtusse, kelle territoriaalses jurisdiktsioonis tüüptingimust kohaldati;

— Kreekas: tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*) artikkel 40;

— Prantsusmaal: tsiviilseadustiku (*Code civil*) artiklid 14 ja 15;

— Horvaatias: teiste riikidega teatavates suhetes kohaldatavaid kollisiooninorme käsitleva seaduse artikkel 54;

— Iirimaal: sätted, mis võimaldavad kohtualluvuse alusena käsitada menetluse algatamist käsitlevat dokumenti, mis on kostjale kätte antud tema ajutise Iirimaal viibimise ajal;

— Itaalias: 31. mai 1995. aasta seaduse nr 218 artiklid 3 ja 4;

— Küprosel: kohtuid käsitleva 1960. aasta seaduse nr 14 muudetud redaktsiooni paragrahvi 21 lõige 2;

— Lätis: tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Civilprocesa likums*) paragrahv 27 ja paragrahvi 28 lõiked 3, 5, 6 ja 9;

— Leedus: tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Civilinio proceso kodeksas*) artikli 783 lõige 3, artikkel 787 ja artikli 789 lõige 3;

— Luksemburgis: tsiviilseadustiku (*Code civil*) artiklid 14 ja 15;

— Ungaris: rahvusvahelist eraõigust käsitleva 1979. aasta dekreetseaduse nr 13 artikkel 57 (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*);

— Maltal: kohtukorraldus- ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili*) 12. peatüki artiklid 742, 743 ja 744 ning äriseadustiku (*Kodiċi tal-kummerċ*) 13. peatüki artikkel 549;

— Austrias: kohtualluvuse eeskirjade (*Jurisdiktionsnorm*) paragrahv 99;

— Poolas: tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Kodeks postępowania cywilnego*) artikli 1103 lõike 7 punkt 4 ja artikkel 1110, kuivõrd nendega kehtestatakse kohtualluvus üksnes järgmiste asjaolude korral: hageja on Poola kodanik või tema elu- või asukoht või registrijärgne asukoht on Poolas;

▼**M11**

— Portugalis: tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Código de Processo Civil*) artikli 63 lõige 1 niivõrd, kuivõrd see hõlmab ülemäärase kohtualluvuse aluseid, nagu filiaali, esinduse või muu üksuse (juhul kui see asub Portugalis) asukoha järgne kohus, kui kohtudokumendid toimetatakse kätte kesksele valitsusasutusele (kui see asub välisriigis), ning töövaidlusmenetluse seadustiku (*Código de Processo do Trabalho*) artikkel 10 niivõrd, kuivõrd see hõlmab ülemäärase kohtualluvuse aluseid, nagu hageja elukohajärgne kohus töölepinguga seonduva menetluse korral, mille töövõtja on tööandja vastu algatanud;

— Rumeenias: tsiviilkohtumenetluse seadustikku käsitleva akti nr 134/2010 VII köite „Rahvusvaheline tsiviilkohtumenetlus” I jaotise „Rumeenia kohtute rahvusvaheline jurisdiktsioon” artiklid 1065–1081;

— Sloveenias: rahvusvahelist eraõigust ja sellega seotud menetlusõigust käsitleva seaduse (*Zakon o medarodnem zasebnem pravu in postopku*) artikli 48 lõige 2 koostoimes tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o pravdnem postopku*) artikli 47 lõikega 2 ning rahvusvahelist eraõigust ja sellega seotud menetlusõigust käsitleva seaduse (*Zakon o medarodnem zasebnem pravu in postopku*) artikkel 58 koostoimes tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o pravdnem postopku*) artikliga 59;

— Slovakkias: rahvusvahelise eraõiguse ja sellega seonduvate menetlusreeglite akti nr 97/1963 artiklid 37–37e;

— Soomes: kohtumenetluse seaduse (*oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken*) 10. peatüki paragrahvi 18 esimese lõike esimene ja teine lõik;

— Rootsis: kohtumenetluse seadustiku (*rättegångsbalken*) 10. peatüki 3. jao esimese lõigu esimene lause;

— Ühendkuningriigis: sätted, mis võimaldavad käsitada kohtualluvuse alusena:

(a) menetluse algatamise dokumenti, mis on toimetatud kostjale kätte tema ajutise Ühendkuningriigis viibimise ajal, või

(b) kostjale kuuluva vara asumist Ühendkuningriigi territooriumil või

(c) Ühendkuningriigis asuva vara arestimist hageja taotlusel.

▼**M11**

II LISA

Kohtud või pädevad asutused, kellele võib esitada artiklis 39 nimetatud taotluse, on järgmised:

— Belgias: *tribunal de première instance* või *rechtbank van eerste aanleg* või *erstinstanzliches Gericht*;

— Bulgaarias: *окръжния съд*;

— Tšehhi Vabariigis: *okresní soudy*;

— Taanis: *byret*;

— Saksamaal:

(a) *Landgericht*'i kolleegiumi eesistuja;

(b) notar ametliku dokumendi täitmise määrusega seotud menetluses;

— Eestis: maakohus;

— Kreekas: *Μονομελές Πρωτοδικείο*;

— Hispaanias: *Juzgado de Primera Instancia*;

— Prantsusmaal:

(c) *greffier en chef du tribunal de grande instance*;

(d) *président de la chambre départementale des notaires* täitmismääruse või ametliku notariaalse dokumendi puhul;

— Horvaatias: tsiviilasjades *općinski sudovi*, kaubandusasjades *Općinski građanski sud u Zagrebu* ja *trgovački sudovi*;

— Iirimaal: *High Court*;

— Itaalias: *corte d'appello*;

— Küprosel: *Επαρχιακό Δικαστήριο* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Οικογενειακό Δικαστήριο*;

— Lätis: *rajona (pilsētas) tiesa*;

— Leedus: *Lietuvos apeliacinis teismas*;

— Luksemburgis: *tribunal d'arrondissement*'i eesistuja;

— Ungaris: *törvényszék székhelyén működő járásbíróság* ning Budapestis *Budai Központi Kerületi Bíróság*;

— Maltal: *Prim' Awla tal-Qorti Ċivili* või *Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Reġistratur tal-Qorti*, kellele edastab taotluse *Ministru responsabbli għall-Ġustizzja*;

— Madalmaades: *voorzieningenrechter van de rechtbank*;

— Austrias: *Bezirksgericht*;

— Poolas: *sąd okręgowy*;

— Portugalis: *Tribunal de Comarca*;

▼**M11**

— Rumeenias: *Tribunal*;

— Sloveenias: *okrožno sodišče*;

— Slovakkias: *okresný súd*;

— Soomes: *käräjäoikeus/tingsrätt*;

— Rootsis: *Svea hovrätt*;

— Ühendkuningriigis:

(e) Inglismaal ja Walesis: *High Court of Justice* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Magistrates' Court*, kellele edastab taotluse *Secretary of State*;

(f) Šotimaal: *Court of Session* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Sheriff Court*, kellele edastavad taotluse Šotimaa ministrid;

(g) Põhja-Iirimaal *High Court of Justice* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Magistrates' Court*, kellele edastab taotluse justiitsministeerium;

(h) Gibraltaris: *Supreme Court of Gibraltar* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Magistrates' Court*, kellele edastab taotluse *Attorney General of Gibraltar*.

▼**M11**

III LISA

Artikli 43 lõikes 2 nimetatud apellatsioonkaebuse võib esitada järgmistele kohtutele:

— Belgias:

(i) kostja esitatava apellatsioonkaebuse puhul *tribunal de première instance* või *rechtbank van eerste aanleg* või *erstinstanzliches Gericht*;

(j) hageja esitatava apellatsioonkaebuse puhul *Cour d'appel* või *hof van beroep*;

— Bulgaarias: *Апелативен съд – София*;

— Tšehhi Vabariigis: *okresní soudy*;

— Taanis: *landsret*;

— Saksamaal: *Oberlandesgericht*;

— Eestis: ringkonnakohus;

— Kreekas: *Εφετείο*;

— Hispaanias: *Juzgado de Primera Instancia*, kes tegi vaidlustatud otsuse, apellatsioonkaebust arutab *Audiencia Provincial*;

— Prantsusmaal:

(k) *cour d'appel* taotluse vastuvõtmise otsuste puhul;

(l) *tribunal de grande instance*'i eesistuja taotluse tagasilükkamise otsuste puhul;

— Horvaatias: tsiviilasjades *županijski sud* kohtu *općinski sud* kaudu, kaubandusasjades *Općinski građanski sud u Zagrebu* kohtu *trgovački sud* kaudu;

— Iirimaal: *High Court*;

— Itaalias: *corte d'appello*;

— Küprosel *Επαρχιακό Δικαστήριο* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Οικογενειακό Δικαστήριο*;

— Lätis: *apgabaltiesa* kohtu *rajona (pilsētas) tiesa* kaudu;

— Leedus: *Lietuvos apeliacinis teismas*;

— Luksemburgis: *Cour supérieure de justice*, kes arutab asja tsiviilapellatsioonikohtuna;

— Ungaris: *törvényszék székhelyén működő járásbíróság* (Budapestis: *Budai Központi Kerületi Bíróság*); apellatsioonkaebuse kohta teeb otsuse *törvényszék* (Budapestis: *Fővárosi Törvényszék*);

— Maltal: *Qorti tal-Appell* kooskõlas apellatsioonkaebuste jaoks seadustiku *Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili* 12. peatükis sätestatud menetlusega või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul, mida menetleb *ċitazzjoni*, *Prim' Awla tal-Qorti Ċivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha'*;

— Madalmaades: *rechtbank*;

— Austrias: *Landesgericht* kohtu *Bezirksgericht* kaudu;

— Poolas: *sąd apelacyjny* kohtu *sąd okręgowy* kaudu;

▼**M11**

— Portugalis: pädev kohus on *Tribunal da Relação*. Apellatsioonkaebus esitatakse kooskõlas kehtivate riiklike õigusaktidega asjaomase otsuse vastu võtnud kohtule;

— Rumeenias: *Curte de Apel*;

— Sloveenias: *okrožno sodišče*;

— Slovakkias: apellatsioonikohus selle ringkonnakohtu kaudu, kelle otsus edasi kaevati;

— Soomes: *hovioikeus/hovrätt*;

— Rootsis: *Svea hovrätt*;

— Ühendkuningriigis:

(m) Inglismaal ja Walesis: *High Court of Justice* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Magistrates' Court*;

(n) Šotimaal *Court of Session* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Sheriff Court*;

(o) Põhja-Iirimaal: *High Court of Justice* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Magistrates' Court*;

(p) Gibraltaril: *Supreme Court of Gibraltar* või ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Magistrates' Court*.

▼**M11**

IV LISA

Artikli 44 kohaselt võib esitada järgmised apellatsioonkaebused:

— Belgias, Kreekas, Hispaanias, Prantsusmaal, Itaalias, Luksemburgis ja Madalmaades kassatsioonkaebus;

— Bulgaarias: *обжалване пред Върховния касационен съд*;

— Tšehhi Vabariigis: edasikaebamine (*dovolání*) menetluse taasavamiseks (*žaloba na obnovu řízení*) ja tühistamiseks (*žaloba pro zmatečnost*);

— Taanis: apellatsioonkaebus *Højesteret*'ile, kui *Procesbevillingsnævnet* on selleks loa andnud;

— Saksamaal: *Rechtsbeschwerde*;

— Eestis: kassatsioonkaebus;

— Horvaatias: kaebus *Vrhovni sud Republike Hrvatske'le*;

— Iirimaal: õigusküsimustega piirduv kaebus *Supreme Court*'ile;

— Küprosel: kaebus kõrgeimale kohtule;

— Lätis: apellatsioonkaebus *Augstākās tiesas Senāts*'ile *apgabaltiesā* kaudu;

— Leedus: kaebus *Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*'ile;

— Ungaris: *felülvizsgálati kérelem*;

— Maltal: ülalpidamiskohustusega seotud asja puhul *Qorti tal-Appell* kooskõlas apellatsioonkaebuste jaoks seadustiku *kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili* 12. peatükis sätestatud menetlusega;

— Austrias: *Revisionsrekurs*;

— Poolas: *skarga kasacyjna*;

— Portugalis: õigusküsimustega piirduv kaebus;

— Rumeenias: *recursul*;

— Sloveenias: kaebus *Vrhovno sodišče Republike Slovenije*'le;

— Slovakkias: *dovolanie*;

— Soomes: kaebus *korkein oikeus'ele/högsta domstolen*'ile;

— Rootsis: kaebus *Högsta domstolen*'ile;

— Ühendkuningriigis: õigusküsimustega piirduv ühekordne edasikaebus.

▼B

V LISA

Määruse artiklites 54 ja 58 nimetatud tunnistus kohtuotsuste ja kohtulahendite kohta

(eesti, estonien, Estonian, estnisch,…)

1. Päritoluliikmesriik

2. Tunnistuse välja andnud kohus või pädev asutus

   2.1. Nimi

   2.2. Aadress

   2.3. Telefon/faks/elektronpost

3. Otsuse teinud/kohtulahendi heaks kiitnud kohus (*)

   3.1. Kohtu liik

   3.2. Kohtu asukoht

4. Otsus/kohtulahend (*)

   4.1. Kuupäev

   4.2. Viitenumber

   4.3. Otsuse/kohtulahendi osapooled (*)

      4.3.1. Hageja(te) nimi (nimed)

      4.3.2. Kostja(te) nimi (nimed)

      4.3.3. Kolmandate isikute nimed

   4.4. Menetluse algatamist käsitleva dokumendi kättetoimetamise kuupäev, kui otsus on tehtud tagaselja

   4.5. Käesolevale tunnistusele lisatud otsuse/kohtulahendi (*) tekst

5. Nende poolte nimed, kes on saanud õigusabi

Päritoluliikmesriigis kuulub otsus/kohtulahend (*) täitmisele (määruse artiklid 38 ja 58) järgmise isiku suhtes:

Nimi:

(koht) ..... , (kuupäev) .....

Allkiri ja/või tempel .....

(*) Mittevajalik maha tõmmata.

▼B

VI LISA

Määruse artikli 57 lõikes 4 osutatud tunnistus ametlike dokumentide kohta

(eesti, estonien, Estonian, estnisch,…)

1. Päritoluliikmesriik

2. Tunnistuse välja andnud pädev asutus

   2.1. Nimi

   2.2. Aadress

   2.3. Telefon/faks/elektronpost

3. Asutus, kes on dokumendi ametlikuks tunnistanud

   3.1. Ametliku dokumendi koostamises osalenud asutus (vajadusel)

      3.1.1. Asutuse nimi ja nimetus

      3.1.2. Asutuse asukoht

   3.2. Ametliku dokumendi registreerinud asutus (vajadusel)

      3.2.1. Asutuse liik

      3.2.2. Asutuse asukoht

4. Ametlik dokument

   4.1. Dokumendi kirjeldus

   4.2. Kuupäev

      4.2.1. dokumendi koostamise kuupäev

      4.2.2. erinevuse korral: dokumendi registreerimise kuupäev

   4.3. Viitenumber

   4.4. Dokumendi osapooled

      4.4.1. Võlausaldaja nimi

      4.4.2. Võlgniku nimi

5. Käesolevale tunnistusele lisatud täitmisele pööratava kohustuse tekst

Ametlik dokument on päritoluliikmesriigis võlgniku suhtes täitmisele pööratav (määruse artikli 57 lõige 1)

(koht) ....., (kuupäev) .....

Allkiri ja/või tempel .....